

Sağlık ve Eczacılık Hizmetlerinin "Gelecekte Ne Olacağı Şu Anda Ne Yaptığımıza Bağlıdır"

Toplum yaşamı içinde kurumsallaşma insan ömrü ötesinde bir süreçte olgunlaşabilmektedir.

Sağlık kavramının çağdaş düzeyde tartışılmaya başlandığı 20. yüzyılın başından bu yana katedilen mesafeler, bu uğurda mücadele verenlerin yaşam süreleri içine sığmadığı gibi, katedilmesi gereken mesafeler de daha bir çok insan ömrünü içinde yoğunlaştırıp gidecektir.

Şimdi, böylesi bir hatırlatmaya neden gerek duyulduğu düşünülebilir. Gereğin yanıtı çok boyutlu bir kapsam içinde verilebilmektedir. Diğer bir ifadeyle toplumsallaşma, indirgenerek kurumsallaşma, Althusser'in deyişince gerçekte "egemen yönlü karmaşık bir bütünün parçasıdır".

Böylesi devirgen ve sibernetik bir düzenleme içinde olan toplum yaşamı içinde de, sağlık kavramı ve sağlık hizmeti örgütlenmesinin, yukarıda tanımlanan bütünün parçasından başka bir şey olamayacağı konusunda kuşku bulunmamaktadır.

Bu bağlamda, sağlıkla ilgili kurumsallaşma yönünde bugünden yarıya ani değişikliklerin, sıçramaların olabileceğini düşünmek gereksizdir. Ancak evrimleşmenin hızlanması için bazı ölçütlerin katkısı gerekmektedir. Sağlık hizmetlerinin verilmesinde üç temel ölçüt vardır. Bunlar nesnellik, olasılık ve bellekte yerleşmiş bilgidir.

Uygarlaşmanın ve bu anlamda sosyal ilerlemenin katetmesi gereken yol, yukarıda sayılan temel üç ölçütün beraber hareketlenmesine bağlıdır.

Türkiye'de sağlık hizmetlerinin ve eczacılık hizmetlerinin dününe bakıldığında, bugüne oranla kurumsallaşmanın çok geri olduğu, bugün ise çağdaş düzeydeki bir geleceğe oranla halen önemli atımların yapılması gerektiği görülmektedir.

Ne varki, "gelecekte ne olacağı şu anda ne yaptığımıza bağlıdır". Yani, bugün sağlık örgütlenmesi için koymayı planladığımız veya koyacağımız temel taşları, yarım yapısını belirleyecektir veya belirlemektedir.

"2000 Yılında Herkese Sağlık" belgisi laf olsun diye Dünya Sağlık Örgütü tarafından ortaya atılmamıştır. Geleceğin insanlık ve uygarlığımızın inşası için 20 yüzyıl bitmeden bitirilmesi gereken çalışmalar, katedilmesi gereken mesafeler bulunduğundan insanlığa, uluslara, ülkelere bir çağrıda bulunulmuştur.

Ulusal düzeyde atılacak çağdaş adımlar, sorunlara temelli ve gerçekçi yönlerden yaklaşım ile getirilecek çözüm yolları, yukarıda belirtilen belgiyi ütopya olmaktan çıkaracaktır.

Sağlık ekibinin sacayaklarından birisini oluşturan eczacıların da çağdaş sağlık hizmetinin yapısallaştırılmasında çok önemli görev ve sorumlulukları vardır.

Eczacılar olarak, sağlık hizmetinin her alanı ile ilgili düşünme, araştırma yapma ve sorunlara çözüm yolları bulma görevlerimiz bulunmaktadır.

Bebek ölümlerinin % 0,35 olduğu bir ülkede, bunun nedenlerini düşünmek, çözümlerini bulmak ve sağlık ekibinin içinde aktif olarak görev almak için çaba içine girmek, bugünden yarına ertelenemez işlerimizden bir tanesine örnektir.

İlaç fiyatlarının gelir düzeylerinin üzerinde seyrettiği bir sektörde, yurttaşların gelir düzeylerini artırıcı ekonomik tedbirlere katkı sağlamak, toplumsal bir görev olduğu kadar eczacının da sorumluluğu içindedir. Bu sorumluluk, üretime yönelik eczacılık hizmeti anlayışı ile bitişmektedir. Bunun için yeniden örgütlenme, eczacılık mesleğinin, eğitimden, bütün çalışma alanlarına kadar çağdaşlaştırılması gerekmektedir.

İlacın, üretiminden tüketimine gerçek bir uzmanı olabilmek, yurttaşın bu konularda eğitmeni ve yardımcısı haline gelmek ve sağlık ekibinin ayrılmaz bir üyesi olarak çalışma götürebilmek.

Her aşama üretken bir eczacı tipini gündeme getirmektedir.

Eczacı, eczanesinde ve hastanede sınav ölçek ve teknoloji gerektirmeyecek her türlü ilaç üretimi içinde olmalıdır. Eczacı, sağlık bilimlerinin uygulamalı veya sosyal her düzeyinde bilgi üretmelidir. Eczacı bilim adamları, geneldeki bu kavramın iyemesini artıracak bütün çabalara önderlik etmelidir. Eczacı, sağlıkla ilgili her türlü sosyal dengesizliklerin çözümünde öncü rol oynamalı ve bu bağlamda, kamu yararını kişisel çıkarlarının üzerinde tutarak "insanca" kavramının yüceltilmesine, diğer sağlık elemanları ile beraber katkı sağlamalıdır. Kısaca, yaşamın her alanında üretmenin ve bunu toplumsal bir emek ürününe çevirmenin dinamik elemanlarından birisi olmalıdır.

Üretim coşkusunun simgesi haline gelecek bir eczacı modelinden, mesleğin, sağlık hizmetlerinin ve ülke insanların beklentileri vardır; yararlanım yönünden kazançları da tartışmasız çok geniş boyutlarda olacaktır.

Yrd. Doç. Dr. Nurettin ABACIOĞLU
Genel Sekreter
TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ
MERKEZ HEYETİ